

Motion till riksdagen 2016/17:2010

av **Kristina Yngwe m.fl. (C)**

Den framtida hållbara livsmedelskedjan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en livsmedelsstrategi som skapar bättre förutsättningar för lönsamma och konkurrenskraftiga företag som producerar och levererar hållbara livsmedel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av att lyfta hela livsmedelskedjan, inklusive konsumentperspektivet, vid formandet av en livsmedelsstrategi och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över beredskapen för livsmedelsförsörjning vid krig eller naturkatastrofer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge myndigheter som berör livsmedelskedjan ett främjandeuppdrag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka förädlingsvärdet i livsmedelskedjan från jord till bord och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja svensk livsmedelsinnovation och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra myndighetsansvaret för att främja livsmedelsexport och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bättre marknadsföra svenska livsmedel utomlands och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera att öka antalet landsgodkännanden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att placera livsmedelsattachéer på strategiskt viktiga marknader för svensk livsmedelsexport och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anslå medel till Business Sweden under längre tid än ett år i taget och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att minska negativ miljöpåverkan från livsmedelskonsumtion och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt mål för minskning av matavfall/matsvinn och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett etappmål för att minska matsvinnet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra märkningen på livsmedel från bäst före till minst hållbar till och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för butiker att bli foderleverantörer och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa reklamation av frukt och grönt i butik och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU bör verka med kraft för att minska livsmedelsförfalskningen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka ursprungsmärkningen och införa denna på fler livsmedel på EU-nivå, i ett första steg mejeriprodukter, och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU bör verka för högre livsmedelsstandard och djurskydd inom unionen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på miljöhänsyn och minst svenska regler för djurskydd vid offentlig upphandling av livsmedel och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att främja småskaliga livsmedelsföretag på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av Matlandet Sverige och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över regelverken för protein till foder och livsmedel och tillkännager detta för regeringen.

Nationell livsmedelsstrategi

Den svenska livsmedelsproduktionen behöver öka och få förutsättningar att växa. Därför vill vi ta fram en nationell livsmedelsstrategi som gör skillnad. Sverige behöver en bred strategi för hur vi stärker den svenska livsmedelsindustrin och den svenska livsmedelskonsumenten. En strategi som har ett brett stöd och som blir ett konkret verktyg för att stärka konkurrenskraften. För att vara konkret och göra verklig skillnad måste strategin peka ut en konkret väg framåt. Det innebär tydliga och mätbara målformuleringar om att all svensk livsmedelsproduktion, oavsett produktionsform, ska öka. Det i sin tur kräver en tydlig struktur med etappmål och prioriteringar som visar för branschen vilka politiska problem som måste lösas först för att produktionen ska öka till år 2030.

Det måste även vara uppenbart från politikens sida att de myndigheter som är involverade i livsmedelsproduktionen ska verka främjande och bidra till att livsmedelsstrategin genomförs. Det är många myndigheter som ser till olika delar av livsmedelskedjan men enbart en myndighet som har ett konkret främjandeuppdrag. Detta vill Centerpartiet ändra på. Vidare går det heller inte att frånga att det höga svenska kostnadsläget med bland annat höga skatter och avgifter är ett problem som politiken måste ta tag i.

Det har länge funnits stora utmaningar för svensk livsmedelsproduktion och inte minst för svensk primärproduktion. Alliansregeringen påbörjade ett arbete där vi steg för steg förenklade regler och sänkte kostnader, men mycket mer måste till. För att klara den akuta situationen och fortsätta arbetet med att stärka konkurrenskraften krävs politiskt ledarskap. Centerpartiet anser att vi ska producera mer mat i Sverige för att främja säker, sund och miljövänligare livsmedelsproduktion, för att stärka landsbygdens utveckling och för att minska den miljöpåverkan i andra länder som vår livsmedelsimport ger.

Det finns även skäl att ur ett beredskapsperspektiv ha en stor inhemsk livsmedelsproduktion i och med att Sverige, i mycket hög grad, är ett importberoende land. Försörjningsgraden av livsmedel minskar och riskerar bli en stor säkerhetsrisk vid många olika slags kriser, både militära och icke-militära. Mer än hälften av den mat vi behöver är idag importerad, och det är angeläget att Sverige har en beredskap för att hantera krisers påverkan på inhemsk produktion av livsmedel och tillgång till dricksvatten.

Samtidigt behöver konsumentens roll i livsmedelsstrategin prioriteras. Om konsumenterna väljer att köpa importerade livsmedel spelar åtgärderna och ambitionsökningen för svensk livsmedelsproduktion mindre roll. Därför behöver den svenska livsmedelsstrategin vid sidan av producentfokus även ha ett tydligt konsumentperspektiv. Konsumenterna har en enorm makt i de val de gör. Trenden pekar på att hälsa och hållbarhet blir allt viktigare val för konsumenten varför en ambition om att höja medvetenheten om hållbarhet och de mervärden som svensk livsmedelsproduktion erbjuder kan behöva lyftas fram.

I den svenska livsmedelsstrategin som Centerpartiet vill utforma är hållbarhet ett nyckelord. Däri är en fossiloberoende produktion och distribution av livsmedel en nödvändighet för att klara omställningen. Sverige kan göra denna omställning till en affärsmöjlighet för vår livsmedelsproduktion. Detta bör ske i kombination med gröna skatteväxlingar och styrmedel för att till exempel stimulera teknisk utveckling av jordbruksmaskiner som drivs av förnybara bränslen.

Strategin bör involvera forskning och innovation för att möjliggöra ökat förädlingsvärde och utveckling av lantbrukets odlingsmetoder. Framtiden ställer krav på alternativa livsmedel och Sverige har en god potential att leda arbetet inom livsmedelsinnovation i och med sitt goda renommé och miljöarbete och med framgångsrika företag som specialiserar sig på innovativa matprodukter. För att stärka livsmedelsinnovation i Sverige vill vi förbättra företagsvillkor och främja inkubatorverksamhet för att Sverige ska kunna stärka sin position på området. Även förnybara bränslen, logistik, effektiva transporter och mer säsongsvarierad konsumtion av livsmedel är viktiga delar för att öka hållbarheten i livsmedelskedjan. Detta kan stödjas av en offentlig upphandling som ställer tydliga miljö- och djurskyddskrav.

Främjad livsmedelsexport – en förutsättning för en livskraftig landsbygd

Svenska livsmedel kan vara en internationell framgångssaga. Under 2014 exporterades svensk mat och dryck för ca 70 miljarder kronor. Under alliansregeringens tid ökade exporten av svensk mat och dryck mycket. En viktig del av visionen Sverige – det nya Matlandet var ambitionen att fördubbla exporten av livsmedel från 50 miljarder år 2008 till 100 miljarder år 2020. Det finns fortfarande god potential för den fortsatta utvecklingen men då krävs handlingskraft och konkreta åtgärder. Sedan nuvarande regering tillträdde har den årliga exporten ökat hälften så mycket som under alliansregeringens tid. Ett mål i den kommande livsmedelsstrategin bör vara att öka exporten av mat ytterligare.

Som en liten öppen ekonomi med en högteknologisk industri är en växande export särskilt viktig för Sverige. I Sverige har vi högkvalitativa livsmedel med hög säkerhet, miljökrav och gott djurskydd. Det är mervärden som intresserar svenska konsumenter men kan i högre utsträckning även intressera konsumenter på andra marknader. En bättre marknadsföring behövs av vår låga antibiotikaanvändning i djurproduktionen i förhållande till övriga EU-länder. Det kan vara en stark konkurrensfördel som bidrar till ökad livsmedelssäkerhet. Med mer export har vi en möjlighet att stärka lönsamheten inom det svenska lantbruket och det bedöms vara en viktig väg framåt för att skapa nya marknadsmöjligheter, vilket också inkluderar att få intäkter för alla produktdelar. Men då behövs också ett ökat tillträde till nya marknader inom och utanför Europa. Vi anser att strategier behöver utvecklas för att möjliggöra exportpotentialen.

Flera myndigheter, såsom Livsmedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), länsstyrelserna och kommunerna, delar på ansvaret för livsmedelsförsörjningen. Detta gör det svenska myndighetsansvaret något splittrat i förhållande till andra framgångsrika länder. Idag budgeteras medel för att främja export i Jordbruksverkets regleringsbrev till Business Sweden, men ansvar behöver tydliggöras genom att exportfrämjande är en del av Jordbruksverkets myndighetsansvar.

Det är viktigt att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att kunna öka livsmedelsexporten även fortsättningsvis. Arbetet med att skapa fler landgodkännanden och att strategiskt placera ut personal på våra ambassader som har till uppgift att hjälpa till att öppna fler marknader för svenska produkter måste stärkas.

För att kunna exportera livsmedel och jordbruksprodukter till länder utanför EU krävs att lands- och anläggningsgodkännanden finns mellan Sverige och det aktuella landet. För animaliebaserade produkter krävs ofta tredjelandsgodkännanden, vilket innebär att det exporterande landets produkt godkänns av det importerande landet. Förhandlingar om godkännande kan ta lång tid, ibland år. Både Livsmedelsverket och Jordbruksverket har i uppdrag att arbeta för fler landsgodkännanden, och anslagen för detta har ökat kraftigt sedan 2009 när Centerpartiet satt i regeringen. Det har resulterat i flera nya exportmarknader. Men ökade resurser är nödvändiga för att minska handläggningstiderna, för att upprätthålla dagens exportmarknader och för att kunna arbeta mer proaktivt med exportsatsningar.

För att underlätta exporten är det viktigt med både erfarenhetsutbyte och nätverksbyggande. Livsmedelsattachéer har visat sig vara effektivt för att stärka marknadsföringen och bedöms vara viktiga för att öka tillträdet till nya exportmarknader. Livsmedelsattachéer vid prioriterade ambassader kan påskynda landsgodkännanden och export genom att de har god kännedom om såväl den svenska

marknaden och det svenska samhället liksom om det aktuella landet, dess kultur, marknad och myndighetsstruktur. Därför anser Centerpartiet att livsmedelsattachéer bör placeras på strategiskt viktiga marknader för att främja svensk livsmedellexport.

Business Sweden (f.d. Exportrådet) är den nationella aktören för svensk export. Ett problem som försämrar effektiviteten är att medel anslås till Business Sweden enbart på årsbasis vilket hindrar långsiktig planering. Om medel skulle anslås för flera år i taget skulle det kunna innebära att Business Sweden i högre utsträckning kan planera insatser och styra strategiskt för att exportera livsmedel. Det skulle också underlätta företags planer för internationalisering.

Matsvinn och miljöpåverkan

En stor del av all miljöpåverkan sker genom hushållens konsumtion – med mat, transporter och boende. Att konsumenterna får information och möjlighet att göra aktiva val är avgörande för att minska miljöpåverkan. Både miljön och hushållens plånböcker tjänar mycket på att minska livsmedelssektorns klimatpåverkan. Inte minst gäller detta matsvinn. För att minska mängderna mat som slängs i onödan behöver medvetenheten om matsvinnets betydelse för miljön öka.

Ungefär en tredjedel av den mat som produceras går direkt i soporna. I en värld där befolkningmängden ständigt ökar och där vi kan få svårt att mätta världens munnar år 2050 så behövs åtgärder för att minimera att produktionsarealer går åt till att producera matavfall. Alliansregeringen gav Livsmedelsverket, Naturvårdsverket och Jordbruksverket ett treårigt uppdrag tillsammans för att minska matsvinnet. Såväl i restauranger, butik som i hushåll har matsvinnet minskat men än finns det mer att göra då svenskar fortfarande slänger 50 kg ätbar mat per person och år, enligt siffror från 2014. Klimatpåverkan från hushållens totala mängd matsvinn uppgår till 444 000 ton/år vilket motsvarar växthusgasutsläppen från genomsnittlig körning av 360 000 bilar under ett år.

Den svenska livsmedelsproduktionen står för ca 50 procent av vår totala övergödning och 20–25 procent av vår totala klimatpåverkan. Var femte matkasse som vi köper med oss hem från affären går rakt ner i soporna och således skulle matens miljöpåverkan kunna vara lägre om vi minskade matsvinnet.

Sedan tidigare finns ett mål om att öka insamlingsgraden av biologiskt nedbrytbart avfall, men att gå ett steg längre är att införa ett mål om minskning av matavfall/svinn för att förebygga att avfallet uppstår. Ett sådant mål finns inte idag vilket gör det svårt att visa en tydlig viljeriktning som driver på insatser hos aktörer. Centerpartiet vill dessutom införa ett etappmål likt det förslag Naturvårdsverket tidigare har tagit fram. Förslaget innebär att matavfallet ska minska till år 2020 med 20 procent jämfört med år 2010, sammantaget för hela livsmedelskedjan utom primärproduktionen.

Utöver detta vill Centerpartiet att regeringen ska initiera projekt med syfte att förebygga och minska matsvinn likt det treåriga uppdrag som alliansregeringen gemensamt gav till Naturvårdsverket, Livsmedelsverket och Jordbruksverket 2013–2015. Inte minst är detta relevant för hushållen som slänger allra mest mat.

En annan bidragande faktor till matsvinnet är den missvisande bäst-före-märkningen på produkter. En bäst-före-märkning kan uppfattas som att livsmedlet blir oätligt efter det passerade datumet trots att så inte är fallet allt som oftast. Medvetenheten behöver

öka hos konsumenterna om livsmedels hållbarhet och samtidigt kan en förändring i märkningen till ”minst hållbar till” öka förståelsen för att livsmedlet håller sig ytterligare en tid efter att datumet passerats. På vissa livsmedelsgrupper kan det vara befogat att överväga att ta bort märkningen, såsom matprodukter med lång hållbarhet som pasta och kaffe. Centerpartiet önskar därför ändra ”bäst-före”-märkningen till ”minst hållbar till”.

Det finns även åtgärder att genomföra i butik. Genom ökad användning av datoriserade beställningssystem kan man i högre utsträckning utföra beställningar utifrån efterfrågan och därmed undvika överbeställningar. Även andra åtgärder som används i butik är intressanta att titta vidare på, såsom att skänka mat till välgörenhet, frysa ner och sälja kött på ett säkert sätt eller sälja fryst köttfärs istället för kyld.

Butiker behöver idag registrera sig som foderleverantörer för att få lämna överbliven mat till foder. Det behöver ses över vilka lösningar som kan förenkla för butiker att kunna lämna överbliven mat till foder. Däremot är det viktigt att olika livsmedel inte blandas eller innehåller ämnen som kan vara skadliga för djuren, om man ska göra foder av matavfall.

Arbete för sunda och säkra livsmedel i EU

Trots att vi har skydd via EU:s lagstiftning och svenska Livsmedelsverket så förekommer livsmedelsförfalskning. Förfalskad mat beräknas omsätta över 400 miljarder kronor varje år i hela världen och bakom matförfalskningen står ofta kriminella nätverk. Grunden i den europeiska livsmedelslagstiftningen är att den som producerar och säljer livsmedel också ansvarar för att dessa är säkra och rätt märkta. Det gäller i alla led i livsmedelskedjan – produktion, tillverkning, import, transport, försäljning och servering till konsumenten – och det gäller både stora och små företag. Risker att åka fast för livsmedelsbedrägeri är förhållandevis liten. Efter skandalerna de senaste åren har EU fastställt att livsmedelsbedrägerier ska vara ett prioriterat område, men ännu har vi inte sett resultatet av denna prioritering. I och med att grunden för vår lagstiftning vilar på EU:s livsmedelslagstiftning behöver vi stärka arbetet på EU-nivå för att minska livsmedelsfusket. Centerpartiet vill därför att regeringen med kraft ska verka inom EU för att minska livsmedelsförfalskning för att trygga konsumenternas tillit till livsmedelsindustrin.

Intresset för mat är stort i Sverige. Allt fler människor vill göra aktiva val i affären och söker sund och säker mat som är producerad på ett hållbart sätt. Centerpartiet bejakar detta och tycker inte att man som konsument ska behöva vara detektiv i kyldiskarna för att hitta det man söker. För att kunna välja livsmedel som är producerade med god djurhänsyn och höga miljökrav vill vi att det i ett första steg på EU-nivå införs en ursprungsmärkning på fler grupper av livsmedel, i första hand på mejeriprodukter, likt den som idag finns för bland annat nötkött. I ett andra steg för att kunna premiera gott djurskydd och god miljöhänsyn vill vi att regeringen verkar för att höja nivån på livsmedelsstandard i EU för att främja en sundare konkurrens mellan medlemsländerna.

Skarpa krav vid upphandling

Sverige tillhör en liten skara länder i världen som har högst djurskydd. Vi ligger långt över hur det ser ut i övriga länder i EU. Vi ställer höga krav på våra lantbrukare vilket också ger resultat. Vi har också Europas friskaste djur och använder i särklass minst antibiotika till djur i EU. Våra kor får gå ute och beta på sommaren. Grisar får röra sig fritt, har knorren kvar och smågrisarna får dia hos suggan längre än i övriga Europa. Det goda djurskyddet lönar sig.

Men när lagstiftare ställer krav på producenterna att hålla en hög nivå sett till kvalitet, djurvälstånd och dylikt måste även det avspeglas i upphandlingsledet. För att ytterligare stärka de svenska producenternas möjligheter att leverera mat till det offentliga vill vi att kraven vid offentlig upphandling ska främja miljöhänsyn och djurskyddsregler motsvarande svensk nivå. Detta är inte enbart en fråga om att värna det svenska lantbruket utan att se till mervärdena bakom; arbetstillfällen som skapas, spårbarhet i livsmedelskedjan, samt vetenskap om låg risk för utveckling av antibiotikaresistens eller fynd av andra ämnen. Det är inte bara en fråga om djurskydd utan även en fråga om folkhälsa och möjligheten att fortfarande bota sjukdomar med antibiotika i framtiden.

Centerpartiet vill att Sverige ska vara ett land där vi producerar och kan erbjuda näringsriktig och hållbar mat av god kvalitet. Att äta god och näringsriktig mat är viktigt för både vårt välbefinnande och för vår hälsa. Trots det är det ofta priset som styr vid upphandlingar av mat till offentlig sektor. Man ska kunna lita på att den mat som såväl far- och morföräldrar som barnen får ska vara sund, säker och hållbar. Därför är det viktigt att upphandlingarna görs med fokus på bra djurskydd, minskad antibiotikaanvändning och god miljöhänsyn.

Matlandet Sverige

”Sverige – det nya Matlandet” var den största satsningen någonsin för svensk mat där alliansregeringen satsade över 1 miljard kronor. Matlandet Sverige innehöll både åtgärder för att stärka den svenska produktionen av mat och förädlingsvärdet. Men det var också ett nytt sätt att kommunicera den svenska maten och dess mervärden både i och utanför Sverige.

Matlandet samlade alla aktörer som jobbar med mat och fick dem att jobba åt samma håll. Till visionen om Matlandet Sverige fanns en handlingsplan med fem fokusområden. Dessa fokusområden inkluderade offentlig mat, primärproduktion, förädlad mat, matturism och restaurang. Genom att jobba med alla fem områdena samlat kunde de olika delarna dra nytta av varandra.

Satsningen på Matlandet Sverige levererade konkreta resultat i form av drygt 9 000 fler jobb, ökad livsmedellexport från 47 miljarder kronor 2008 till ca 70 miljarder kronor 2014. Dessutom skedde, under tiden som satsningen pågick, en kraftig ökning av livsmedelsföretag, samtidigt som bättre lokal förankring i offentliga upphandlingar utvecklades och fler mindre slakterier etablerades. Projektet blev på bara några år en etablerad del av Livsmedel-Sverige. Därför är det mycket beklagligt att regeringen lade ner Matlandet Sverige. Centerpartiet anser att det är mycket viktigt att det arbete som genomfördes i Matlandetsatsningen ligger som grund för livsmedelsstrategin så att den

kunskap, de erfarenheter och det engagemang för svensk mat som Matlandet Sverige bidragit till inte tappas bort.

Fler livsmedelsföretag på landsbygden

Med satsningar på svenska livsmedel kan fler jobb skapas, turism och upplevelser kan utvecklas och vi kan se fler olika former av verksamheter på landsbygden. För att hela landet ska växa behövs regelförenklningar för lantbruk och fiske och fortsatta satsningar på Sverige som matland.

På grund av förbud mot gårdsförsäljning har svenska vin-, öl- och fruktvinsproducenter halkat efter i utvecklingen om man jämför med gårdar som säljer exempelvis ost, saft eller sylt. Detta trots att det är produkter som tillverkats på den egna gården av egna råvaror – en verksamhet som har gynnat landsbygdsekonomin och gårdarna har kunnat nyanställa och utvecklas vidare.

Vingårdar och små bryggerier kan också bli fantastiska besöksmål. Många besökare kommer till Sverige för att uppleva de smaker som finns i landets mat och dryck. Företrädare för olika tillverkare av alkoholdrycker har samstämmt uppgett att konsumenter i samband med studiebesök och liknande arrangemang med anknytning till de tillverkade produkterna genomgående efterfrågar möjligheten att få köpa med sig någon flaska vid besökstillfället.

Gårdsförsäljning av alkohol skulle därför kunna vara ett sätt att skapa såväl arbetstillfällen på landsbygden som att stödja besöksnäringen. Centerpartiet vill därför att det ska bli tillåtet med gårdsförsäljning hos de små lokala bryggerierna.

För att gårdsförsäljning ska kunna införas får det inte äventyra de alkoholpolitiska målen, som till exempel folkhälsa. Därför vill Centerpartiet se en utformning så att mängdförsäljning inte är möjligt. Detta skulle medföra att besökare på en gård kan köpa med sig en begränsad mängd alkohol hem som souvenir, vilket vi har svårt att se kan inverka på folkhälsa. Därför tror vi att det är möjligt att behålla Systembolagets övergripande detaljhandelsmonopol och samtidigt tillgodose den stora efterfrågan om att få köpa med sig en närodlat produkt hem efter ett studiebesök på en gård.

Insekter som proteinkälla

För att möta den framtida efterfrågan på livsmedel när den globala befolkningen ökar behövs alternativa livsmedelsinnovationer. I flera länder använder man sig redan av insekter som proteinkälla. När det gäller insekter som foder klassas de som animalier och det är förbjudet att använda animalieprotein till djurfoder för lantbruksdjur. Insekter skulle dock kunna vara en bra proteinkälla, inte minst i och med att de utgör en naturlig föda för kycklingar, grisar och fiskar, och kunna ersätta odlad sojaprotein. Insekter till djurfoder skulle inte heller konkurrera med åkerarealen för produktion av livsmedel då de livnär sig på gödsel och avfall. En ersättning av sojafoder till foder baserat på insekter skulle sannolikt medföra ytterligare miljövinster i och med att det kan minska skövlingen av regnskog vid lägre efterfrågan på sojafoder.

Det finns däremot anledning till försiktighet och utvärdering av riskerna med import av invasiva arter som inte finns naturligt i den svenska floran. Likaså behöver risker

med oönskade bakterier och virus undersökas. Inom EU pågår en utvärdering av dessa risker. Centerpartiet vill att regelverken skyndsamt ses över för att underlätta användning av insekter som protein.

Kristina Yngwe (C)

Eskil Erlandsson (C)

Rickard Nordin (C)